

**WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE
WYMAGANIA EDUKACYJNE – KLASA VIII
ROK SZKOLNY 2024/2025**

I. BUDOWANIE RELACJI MIĘDZYOSOBOWYCH (jedna jednostka lekcyjna)

Uczeń potrafi:

- przyjąć postawę refleksji wobec samego siebie,
- dokonać samooceny,
- określić, czym jest samowychowanie,
- wskazać znaczenie budowania więzi między ludźmi,
- wskazać na atuty życia wspólnotowego w organizacjach, stowarzyszeniach, wolontariacie, sporcie itp.

Uczeń uświadomi sobie:

- potrzebę wyzwalania autorefleksji niezbędnej do samowychowania,
- celowość otwierania się na relacje z innymi ludźmi.

II. ZAKOCHANIE (jedna jednostka lekcyjna)

Uczeń potrafi:

- scharakteryzować miłość jako postawę życzliwości i odpowiedzialności,
- określić cechy osoby zakochanej,
- nazwać emocje towarzyszące zakochaniu,
- opisać miłość platoniczną,
- uzasadnić, że możliwa jest droga do miłości od przyjaźni,
- wskazać na różnice oczekiwań chłopców i dziewcząt w młodzieńczych związkach.

Uczeń uświadomi sobie:

- potrzebę wypracowania postawy empatii i życzliwości wobec innych.

III. ETAPY I RODZAJE MIŁOŚCI (jedna jednostka lekcyjna)

Uczeń potrafi:

- przedstawić etapy rozwoju miłości,
- dokonać charakterystyki: miłości warunkowej „jeżeli”, ze względu na... „ponieważ”, bezwarunkowej, czyli osobowej,
- zaprezentować rodzaje miłości,
- opisać postawę osoby kochającej miłością dojrzałą.

Uczeń uświadomi sobie, że:

- miłości można się uczyć i kształtować postawę dawcy.

IV. ROZWÓJ PSYCHOSEKSUALNY CZŁOWIEKA (jedna jednostka lekcyjna osobno dla dziewcząt i chłopców)

Uczeń potrafi:

- przedstawić biologiczną determinację płci,

- omówić znaczenie okresu dzieciństwa i środowiska rówieśniczego dla identyfikacji z własną płcią,
- określić, czym jest kobiecość/męskość,
- określić rolę uczuć i sposoby uzewnętrzniania, a także ich odbierania.

Uczeń uświadomi sobie:

- potrzebę akceptacji własnej płciowości,
- znaczenie więzi emocjonalnych: przyjaźni, zakochania, miłości.

V. SEKSUALNOŚĆ CZŁOWIEKA (jedna jednostka lekcyjna osobno dla dziewcząt i chłopców)

Uczeń potrafi:

- scharakteryzować trzy poziomy seksualności człowieka,
- przedstawić zagadnienie procesu dojrzewania człowieka w sferze seksualnej – przechodzenia od dominanty podkorowej do korowej,
- określić, na czym polegają zagrożenia i szkody związane z niedojrzałym i nieodpowiedzialnym traktowaniem popędu seksualnego.

Uczeń uświadomi sobie:

- potrzebę wypracowania integracji seksualnej i odpowiedzialnego przeżywania własnej płciowości.

VI. PRZEDWCZESNA INICJACJA SEKSUALNA (jedna jednostka lekcyjna osobno dla dziewcząt i chłopców)

Uczeń potrafi:

- określić, czym jest przedwczesna inicjacja seksualna,
- scharakteryzować związek między aktywnością seksualną a miłością, szacunkiem i odpowiedzialnością,
- przedstawić skutki przedwczesnej inicjacji seksualnej,
- wymienić argumenty biomedyczne, psychiczne, społeczne i etyczne za inicjacją seksualną w małżeństwie,
- wskazać na problemy związane z przedmiotowym traktowaniem człowieka w dziedzinie seksualnej.

Uczeń uświadomi sobie:

- potrzebę wypracowania postawy odpowiedzialności za wybory związane z aktywnością seksualną i miłością.

VII. CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ (jedna jednostka lekcyjna)

Uczeń potrafi:

- podać główne przyczyny szerzenia się chorób przenoszonych drogą płciową,
- określić czynniki zwiększające ryzyko zakażenia,
- wymienić czynniki chorobotwórcze,
- dokonać charakterystyki jednostek chorobowych (rozwój, objawy),
- wymienić sposoby prewencji chorób przenoszonych drogą płciową.

Uczeń uświadomi sobie:

- potrzebę abstynencji seksualnej do małżeństwa jako skutecznej ochrony przed chorobami przenoszonymi drogą płciową.

VIII. AIDS (jedna jednostka lekcyjna)

Uczeń potrafi:

- dokonać charakterystyki zakażenia HIV i choroby AIDS,
- przedstawić historię epidemii AIDS w Polsce i na świecie,
- wymienić sytuacje i zachowania, podczas których można zakazić się wirusem HIV,
- omówić przebieg choroby AIDS,
- opisać takie zachowania, które nie grożą zakażeniem się HIV.

Uczeń uświadomi sobie, że:

- swoboda seksualna jest zagrożeniem dla zdrowia a nawet życia człowieka.

IX. METODY ROZPOZNAWANIA PŁODNOŚCI (jedna jednostka lekcyjna osobno dla dziewcząt i chłopców)

Uczeń potrafi:

- określić, na czym polega planowanie rodziny i jakie aspekty należy uwzględnić przy podejmowaniu decyzji prokreacyjnych,
- wyjaśnić, na czym polega odpowiedzialność mężczyzny i kobiety za sferę seksualną i prokreację,
- przedstawić fizjologię płodności i wymienić hormony warunkujące płodność kobiet i mężczyzn,
- zaprezentować metody rozpoznawania płodności, ich przydatność w planowaniu rodziny i diagnostyce zaburzeń.

Uczeń uświadomi sobie:

- potrzebę wypracowania postawy odpowiedzialnego rodzicielstwa,
- respektowania praw natury, ekologii rodziny.

X. ANTYKONCEPCJA (jedna jednostka lekcyjna osobno dla dziewcząt i chłopców)

Uczeń potrafi:

- podać definicję antykoncepcji i środków wczesnoporonnych,
- wymienić rodzaje środków antykoncepcyjnych,
- opisać mechanizm działania środków antykoncepcyjnych i wczesnoporonnych,
- dokonać oceny stosowania po-szczególnych środków w różnych aspektach, np. medycznym, ekologicznym i etycznym,
- odróżnić działanie środka antykoncepcyjnego od wczesnoporonnego.

Uczeń uświadomi sobie, że:

- płodność i planowanie rodziny jest wspólną sprawą kobiety i mężczyzny; troska o zdrowie dotyczy ich obojga.

XI. NIEPŁODNOŚĆ (jedna jednostka lekcyjna)

Uczeń potrafi:

- omówić główne funkcje płciowości,
- określić, czym jest zdrowie prokreacyjne,
- wskazać sposoby zapobiegania niepłodności,
- omówić rodzaje technik sztucznego zapłodnienia i ich skuteczność,
- przedstawić naprotechnologię jako sposób leczenia niepłodności,
- scharakteryzować techniki sztucznego zapłodnienia, przedstawić ich konsekwencje medyczne i dokonać ich moralnej oceny.

Uczeń uświadomi sobie:

- że rodzicielstwo zastępcze lub adopcja może być źródłem satysfakcji i spełnienia w rodzicielstwie

XII. INICJACJA SEKSUALNA – CZY WARTO CZEKAĆ (jedna jednostka lekcyjna)

Uczeń potrafi:

- wyjaśnić, na czym polega odpowiedzialność w sferze seksualnej,
- przedstawić argumenty natury psychologicznej, zdrowotnej, społecznej i moralnej za inicjacją w małżeństwie,
- rozwiać obiegowe mity dot. inicjacji seksualnej: „trzeba się sprawdzić”, argument „kota w worku”, „wszyscy tak robią”, „wystarczy tylko się zabezpieczyć” itp.

Uczeń uświadomi sobie, że:

- budowanie więzi między mężczyzną i kobietą wymaga wiedzy oraz przyjęcia i respektowania norm etycznych.

XIII. DOJRZAŁOŚĆ DO MAŁŻEŃSTWA (jedna jednostka lekcyjna)

Uczeń potrafi:

uzasadnić, dlaczego okres narzeczeństwa jest istotny w przygotowaniu do małżeństwa,

- wymienić i scharakteryzować rodzaje dojrzałości do małżeństwa,
- omówić kryteria wyboru współmałżonka i podać motywy zawierania małżeństwa,
- dokonać charakterystyki czynników warunkujących trwałość i powodzenie relacji małżeńskiej,
- przedstawić wewnętrzne i zewnętrzne zagrożenia rodziny,
- wymienić akty prawne chroniące życie małżeńskie i rodzinne.

Uczeń uświadomi sobie:

- potrzebę stwarzania w małżeństwie i rodzinie klimatu miłości, szacunku, troski i bezpieczeństwa.

XIV. WOBEC CHOROBY, CIERPIENIA I ŚMIERCI (jedna jednostka lekcyjna)

Uczeń potrafi:

- opisać sytuację rodziny, która troszczy się o osoby chore i niepełnosprawne,
- zaproponować sposoby pomocy (wolontariat) rodzinie z potrzebami,

- przedstawić sytuację rodziny, w której zmarło dziecko po lub przed urodzeniem,
- opisać postawę członków rodziny wobec osoby umierającej,
- przedstawić etapy przeżywania żałoby.

Uczeń uświadomi sobie, że:

- jest ogniwem w łańcuchu pokoleń i powinien zachować pamięć o przodkach.

KRYTERIA OCENY UCZNIA

Zajęcia wychowania do życia w rodzinie nie podlegają ocenie i nie mają wpływu na promocję ucznia do klasy programowo wyższej, ani na ukończenie szkoły. Brak tradycyjnych metod kontroli umożliwia uczniom większą swobodę wypowiedzi i odwagę w zadawaniu pytań, tym samym zapewniając im lepszą komunikację z rówieśnikami i prowadzącym. Nauczyciel ma możliwość wyboru pośrednich metod oceniania np. pozytywna uwaga, pochwała lub gratyfikacja poprzez ustalone w szkole metody punktowania mające wpływ na śródroczną i końcową ocenę z zachowania.